

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200664
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521200664.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľky: T. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX X. S., právne zastúpená: JUDr. Gábor Száraz, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, proti manželovi: E. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX M. č. XXX, právne zastúpený: JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Okružná 1945/107, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 47 234 831 v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k ich maloletému dieťaťu: C. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX X. S., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, takto

rozhodol:

- I. Súd manželstvo účastníkov T. P., rod. Q. a E. P., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Reľove, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Spišské Hanušovce vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.
- II. Maloletý C. P., nar. XX.X.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky T. P., nar. XX.X.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.
- III. Otec E. P., nar. XX.X.XXXX je p o v i n ň ý prispievať na výživu mal. C. P. sumou 120 eur mesačne, vždy do 15-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky, T. P., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Styk otca s maloletým C. P. sa neupravuje.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom doručeným súdu dňa 7.5.2021 žiadala aby súd jej manželstvo rozviedol, maloleté dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného v sume 100 eur mesačne a styk otca s mal. synom neupravoval. Návrh odôvodnila tým, že manžel sa k nej agresívne správal, zakázal jej komunikovať s jej rodičmi a súrodencami, mala z neho strach, na slovo ho počúvala. Situácia vyvrcholila v roku 2019 a to 28.10.2019 kedy jej vulgárne nadával, vyhrážal, podala na neho trestné oznámenie, bolo mu vznesené obvinenie, bol väzobne stíhaný a právoplatne odsúdený.

2. Súd uznesením sp. zn. 2P/47/2021 zo dňa 17.5.2021 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa. Poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, manžela navrhovateľa vyzval, aby sa k návrhu vyjadrila.

3. Manžel navrhovateľky v písomnom vyjadrení k návrhu s rozvodom súhlasil, nesúhlasil s príčinami rozvratu manželstva, poprel aby manželku napadal alebo jej iným spôsobom fyzický ubližoval. Manželstvo bolo plne funkčné pokiaľ bol riadne zamestnaný a materiálne zabezpečoval potreby rodiny. Po jeho zdravotných problémom, pre ktoré mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok ho manželka začala prehliadať, nevšímala si ho, postupne začali oddelene spať a ich spolužitie sa začalo odcudzovať.

4. Pojednávani sa účastníci opakovane nezúčastnili, ich neúčast' ospravedlňovali ich právni zástupcovia, súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti navrhovateľky a jej manžela.

5. Na pojednávaní právny zástupca navrhovateľky žiadal návrhu vyhovieť a teda manželstvo účastníkov ako nefunkčne, neplniace spoločenský účel rozviesť. Príčinu rozpadu manželstva uviedol nevhodné správanie manžela tak k navrhovateľke ako aj k ich synom. Vylúčil možnosť obnovenia manželského spolužitia. Navrhovateľka sa so synom odsťahovala do Holandska, kde plánuje dlhodobu žiť.

6. Právny zástupca manžela navrhovateľky na pojednávaniach s rozvodom súhlasil, uviedol, že manželia nevedú spoločnú domácnosť od októbra 2019, priznal, že manžel bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, ktorého sa dopustil voči navrhovateľke, mal snahu obnoviť manželské spolužitie avšak neúspešne. Vylúčil možnosť obnovenia manželského spolužitia a to už aj vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka sa odsťahovala do zahraničia.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní pre prípad rozvodu manželstva rodičov mal. C., uviedol, že sociálnym šetrením nezistil nedostatky v starostlivosti o mal. dieťa. Matka s dieťaťom sa presťahovali do Holandska, táto skutočnosť bola otcovi známa, nič neurobil preto, aby zostali, dokonca sa dieťaťu vysmieval. Ďalej kolízny opatrovník doplnil, že dieťa od 7.9.2021 navštevuje 1. ročník medzinárodného gymnázia, má prideleného svojho lekára. Zdôraznil, že otec si so synom nevybudoval vzťah, preto pre prípad rozvodu navrhol zveriť dieťa do osobnej starostlivosti matky, čo je aj želaním dieťaťa, otca zaviazat' platením výživného v sume 120 eur mesačne, keďže náklady na starostlivosť o dieťa vzrástli a disponujú informáciou, že otec dieťaťa pracuje. Styk otca so synom navrhol neupravovat', keďže dieťa sa vyjadriло, že z otca má strach, že s otcom sa nechce stretávať.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a to: sobášnym listom, rodným listom maloletého dieťaťa správami o prešetrení rodinných pomerov, dokladmi preukazujúcimi osobné, majetkové a zárobokové pomery účastníkov konania, ako aj s obsahom pripojeného súdneho spisu týkajúci sa maloletého dieťaťa, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Účastníci konania uzatvorili manželstvo v Reľove dňa XX.XX.XXXX, toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Spišské Hanušovce vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX. U oboch išlo o prvé manželstvo, obaja sú slovenskí štátni občania. Z manželstva sa narodili štyri deti, z ktorých už je len jedno maloleté a to C., nar. XX.X.XXXX.

10. Manželstvo účastníci uzatvorili po ročnej známosti zo vzájomnej citovej náklonnosti, ale aj z dôvodu, že navrhovateľka bola tehotná. Po uzavretí manželstva manžel bol istú dobu v USA, po jeho návrate bývali u rodičov navrhovateľa, kým si nepostavili vlastný dom, po jeho postavení sa osamostatnili. Podľa navrhovateľky prvé nezhody vznikli už po narodení prvého dieťaťa, manžel sa k nej správal agresívne, arogantne, dokonca ju fyzicky napadal, požíval alkohol, mala z neho strach, na slovo ho počúvala. Po incidente dňa 28.10.2019 podala na neho trestné oznámenie, na základe čoho bol trestne stíhaný, bol aj vo väzbe a za toto konanie bol právoplatne odsúdený. Podľa manžela ich manželské spolužitie bolo harmonické pokiaľ materiálne zabezpečoval rodinu, keď ochorel, v dôsledku čoho mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, manželka sa začala k nemu správať odmerane, nevšimala si ho, postupne prestali spolu spať a odcudzili sa. Priznal, že bol za správanie k navrhovateľke právoplatne odsúdený, avšak podľa neho išlo o jediný takýto skutok, ktorého sa voči nej dopustil. Podľa navrhovateľky je príčinou rozpadu manželstva hrubé správanie sa manžela k nej a deťom, podľa manžela dôvodom rozpadu je vzájomné odcudzenie spôsobené jeho neschopnosťou rodinu materiálne zabezpečovat'. V súčasnosti ani jeden z manželov nechce zotrvať v manželskom zväzku, obaja sa chcú rozviesť, obaja kategoricky odmietajú možnosť obnovenia manželského spolužitia.

11. Podľa § 18 zákona č. 36/2005 Z.z. zákon o rodine (ďalej len ZoR) manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovat' svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. Podľa § 19 ods. 1 ZoR o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

13. Podľa § 22 ZoR k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

14. Podľa § 23 ods. 1 ZoR súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

15. Podľa § 23 ods. 2 ZoR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujmy maloletých detí.

16. Podľa § 23 ods. 3 ZoR súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a §19.

17. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd nepochybne preukázané, že manželstvo účastníkov je tak vážne a trvalo rozvrátené, že nemôže plniť svoj účel, pričom rozvrat možno považovať ako kvalifikovaný a nenapraviteľný. Účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti viac ako dva roky, spolu nekomunikujú, nehospodária, navzájom si nepomáhajú, nevytvárajú zdravé rodinné prostredie, nezabezpečujú spoločnú výchovu maloletého dieťaťa, čo sú základne práva a povinnosti manželov. Nemožno očakávať, že účastníci obnovia manželské spolužitie, keďže obaja túto možnosť kategoricky odmietajú, nechcú zotrvať v manželskom zväzku, obaja sa chcú rozviesť. Navyiac navrhovateľka sa odsťahovala do zahraničia, kde plánuje dlhodobo žiť.

18. Príčinu rozvratu tohto manželstva súd vidí v odlišných povahových vlastnostiach, hodnotový rebríčkoch oboch účastníkov konania, čoho následkom bolo zlyhanie ich vzájomnej komunikácie, netolerancia.

19. Za danej situácie je toto manželstvo len formálne, neplniace spoločenský účel, preto ho súd ako nefunkčné rozviedol. Rozvod manželstva nie je ani na ujmu ich maloletého dieťaťa, keďže rodičia nevedú spoločnú domácnosť od októbra 2019.

20. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

21. Podľa § 24 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 2 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

23. Podľa § 24 ods. 3 ZoR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

24. Podľa § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu

a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

25. Podľa § 24 ods. 5 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

26. Podľa § 25 ods. 1 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

27. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 25 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

29. Podľa § 25 ods. 4 ZoR ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerné neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

30. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

31. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

35. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj a neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

38. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

39. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

40. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

41. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

42. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

43. Podľa Čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí.

44. Navrhovateľka - matka maloletého dieťaťa v návrhu navrhla, aby dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti a otec aby bol zaviazaný platením výživného v sume 100 eur mesačne, styk otca so synom aby nebol upravený. V priebehu konania navrhla určiť výživné v sume 120 eur mesačne.

45. Otec dieťaťa súhlasil so zverením syna do osobnej starostlivosti matky, v písomnom vyjadrení návrhu žiadal upraviť styk, avšak po presťahovaní matky so synom na úprave styku netrval. Výživné navrhol určiť tak ako v konaní v konaní sp. zn. 2P/15/2020, na pojednávaní dňa 2.12.2021 vyjadril ochotu na výživu syna prispievať sumou nie vyššou ako 100 eur mesačne.

46. Vo veci maloletého C. tunajší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 2P/15/2020 zo dňa 6.10.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2020 v ktorom I. výrokom maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, druhým výrokom zaviazal otca platením výživného v sume 70 eur mesačne, počnúc dňom 14.2.2020, tretím výrokom vyčíslil dlžné výživné v sume 267,50 eur, ktoré povolil otcovi splácať mesačnými splátkami po 30 eur spolu s bežným výživným, štvrtým výrokom návrh rodičov na úpravu styku vylúčil na samostatné konanie a piatym výrokom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Konanie o vylúčenom nároku bolo vedené pod sp. zn. 2P/129/2020, toto konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu zo strany oboch rodičov, uznesením zo dňa 4.3.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.3.2021.

47. Zo správy kolízneho opatrovníka z 20.7.2021 (čl.71 spisu) mal súd preukázané, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od 10/2019. Matka žije s mal. C. a ďalšími dvomi plnoletými deťmi v spoločnej domácnosti v obci Haligovce. Sociálnym šetrením bolo zistené, že maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Výdaje na domácnosť hradí matka nasledovne: SIPO 90 € mesačne, internet 15 € mesačne, paušál 40 € mesačne, plyn 15 € mesačne, drevo 1 200 € ročne. Matka mal. dieťaťa zabezpečuje mal. dieťaťu osobnú starostlivosť. Je v evidencii uchádzačov o zamestnanie na tunajšom úrade, nemá žiadny príjem. Je poberateľkou prídavkov na 1 dieťa v sume 25,50 € mesačne. Otec platí výživné na mal. C. v sume 70 € mesačne. Matke finančne vypomáha rodina. Z vyjadrenia matky vyplýva, že mal. C. sa nemá záujem stretávať so svojím otcom, pretože sa ho po tom všetkom bojí. Tiež uviedla, že mal. C. vidí svojho otca, keď príde na dvor, s manželom nekomunikuje aj preto, lebo stačí, keď by jej manžel povedal nejakú nevhodnú narážku a jej sa to dotkne, pretože má v sebe stále traumu. Matka uviedla, že maloletý C. jej povedal, že s otcom sa nechce stretávať, má z neho strach. Matka tiež poukazuje na to, že ani plnoleté deti sa s otcom nestretávajú, komunikujú s ním len nevyhnutne - ak musia. Z vyjadrenia matky vyplýva, že s maloletým C. sa plánuje odsťahovať do zahraničia, pretože už takto nechcú žiť neustále v strachu. Matka to chce urobiť pre pokoj a pre zdravý psychický vývin mal. C.. S matkou a dieťaťom do zahraničia odchádzajú tiež 2 plnoleté deti. Matka uviedla, že sa neplánuje vrátiť späť, chce sa odsťahovať natrvalo. Svoj odchod plánujú v auguste 2021. Otec mal. dieťaťa je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku v sume 190 € mesačne. V roku 2019 mu boli vyplatené dotácie ako roľníkovi v sume 4 000 € jednorázovo. Uviedol, že hradí výživné v sume 70 € mesačne, nemá žiadny dlh na výživnom. Otec uviedol, že súhlasí s návrhom na rozvod manželstva, lebo to tak matka dieťaťa chce a preto musí súhlasiť. V časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností otec uviedol, že by sa chcel stretávať s mal. C., praje si vplývať na jeho výchovu, pretože nie je žiadny psychopat. S mal. C. sa otec stretol 1x, keď prišiel C. aj so starším bratom pozrieť otca. Otec uvádza, že vtedy sa spolu rozprávali. Aktuálne z vyjadrenia otca vyplýva, že mal. C. sa mu

vyhýba na dvore, uteká pred otcom, nerozpráva sa s ním. Vzhľadom na to otec uvádza, že by sa chcel s mal. C. stretávať aspoň 1- krát do týždňa. Podľa otca matka mal. C. bráni v styku s otcom. V časti zverenia otec súhlasí so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matke. Navrhuje určit' výživné v sume 40 € mesačne. Uvádza, že ak by sa mu zlepšil zdravotný stav a bude môcť pracovať, tak prispeje na výživu dieťaťa viac. Otec uviedol, že má zlý zdravotný stav nakoľko má operovanú chrbticu. Uviedol, že s manželkou nie je v žiadnom kontakte, nekomunikujú. Otec aktuálne býva u svojich rodičov od 11/2020. Výdaje na domácnosť hradia rodičia p. P., otec sa im snaží pomôcť v rámci jeho možností, prípadne im pomáha s prácou okolo domu. Do spoločného bydliska k manželke otec chodí len na dvor domu, aby nenastali konflikty s manželkou. Maloletý C. navštevuje ZŠ - Haligovce a od septembra 2021 nastúpi do X. ročníka, ak sa matka presťahuje s deťmi, tak mal. C. nastúpi do školy v zahraničí. Dieťa prekonalo bežné detské ochorenia, je zdravé. Maloletý pri osobnom pohovore okrem iného uviedol, že býva s bratom U. a sestrou N., doma sa o neho stará mamka. Pri mamke sa mu super býva, je pri nej rád, má ju veľmi rád a ona mu neublíži vôbec. Do školy sa pripravujem sám, ale pomáha mu niekedy mama. S mamkou chodí aj na výlety. Otec mu peniaze nedáva, vie, že posielal výživné, ktoré mu idú na účet a mama mu ich odkladá na vzdelanie. Má všetko zabezpečené, nechýba mu nič. Vie o tom, že mama sa chce presťahovať, veľmi sa teší, chce odtiaľto odísť, majú ísť do Holandska, kde už s mamou bol. Veľmi sa tam teší, strach nemá. Dôvod prečo idu preč je, aby už mali pokoj. Aby im otec nerobil naprieky a podobné veci. S jeho otcom sa nechce stretávať, pretože sa ho bojí, má z neho strach. Otec sa ho nijako nepokúšal kontaktovať. Ak príde na dvor, tak má vždy strach, obavu. Ak by sa mal s otcom stretávať na základe rozhodnutia súdu, tak by to nedodržel a ani by ho nikto nedonútil. Ak by otec nejaký kontakt musel s ním mať, tak jedine cez listy, ale to len v prípade, ak by niečo muselo byť. Radšej by sa s ním nechcel stretávať. S otcom sa nechce stretávať do budúcnosti, ani nikdy. Z otca má strach a bojí sa, že im ublíži. Praje si bývať naďalej pri mamke. Celkové náklady na mal. C. boli vyčíslené v sume 227,50 € mesačne. Náklady zahŕňajú ošatenie 20 € mesačne, stravu doma 30 € mesačne, hygienické potreby a kozmetika 5 € mesačne, aktivity vo voľnom čase 10 € mesačne, bývanie 120 € mesačne, ZRPŠ 15 € ročne, školské potreby 5 € mesačne, strava v škole 5 € mesačne, školské výlety a vreckové 10 € mesačne, vreckové 2 € mesačne, lieky 2 € mesačne, kredit na mobil 5 € mesačne, krúžky 2 € mesačne, hračky, resp. športové potreby 5 € mesačne, internet 5 € mesačne.

48. Z predložených listinných dôkazov, správ kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že tak ako v čase poslednej úpravy výživného aj teraz otec dieťaťa poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 190 eur mesačne. Od 12.10.2021 je držiteľom živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania murárstvo, výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu. Na základe rámcovej zmluvy č. 5/2021 ako zhotoviteľ pracoval pre spoločnosť ZASTROVA, a.s. Spišská Stará Ves a za obdobie od 13.10.2021 do 30.10.2021 realizoval pomocné montážne práce v hodnote 489 eur. Naďalej žije v rodičovskom rodinnom dome. Podľa vyjadrenia jeho právneho zástupcu k zmene jeho pomerov, oproti poslednej úprave výživného (október 2020) nedošlo.

49. Od poslednej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov došlo na strane mal. dieťaťa a jeho matky. Matka sa spolu s mal. C. v auguste 2021 presťahovali do zahraničia - Holandska. Matka pracuje v spoločnosti Eurojob s príjmom 1600 eur mesačne, iný príjem nemá. Jej mesačné náklady predstavujú výdaje na stravu 360 eur, hygienu 12 eur, ošatenie 10 eur, cesta do práce 160 eur, nájom a inkaso 850 eur, zdravotné poistenie 126 eur, mobil 35,50 eur, cestná daň 166,66 eur.

50. Mal. C. od septembra navštevuje 1. ročník medzinárodného gymnázia, mesačné výdaje na jeho starostlivosť podľa vyčíslenia matky predstavujú náklady na stravu 360 eur, hygienu 12 eur, ošatenie 30 eur, mobil 15 eur, cesta do školy 240 eur, školské potreby 10 eur.

Právne posúdenie veci:

51. Vykonaným dokazovaním súd nemal preukázanú, takú zmenu pomerov, od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, t.j. od rozhodnutia sp. zn. 2P/15/2020, ktorá nadobudla právoplatnosť v októbri 2020, ktorá by odôvodňovala iné rozhodnutie vo veci zverenia maloletého C., ako v čase poslednej úpravy.

52. Od času, čo je dieťa v osobnej starostlivosti matky neboli zistené nedostatky, dieťa má veľmi dobrý vzťah s matkou, jeho želaním je ostať v jej starostlivosti, výhrady k starostlivosti matky o dieťa zo strany otca vznesené neboli, otec súhlasil so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Kolízny

opatrovník taktiež súhlasil so zverením dieťaťa matke, preto súd zveril mal. C. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

53. Z praktických dôvodov súd poveril zastupovaním dieťaťa a spravovaním jeho majetku matku, avšak zdôrazňuje, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k dieťaťu na čas po rozvedení v zmysle § 24 Zákona o rodine a rozhodne, že jednému z rodičov detí zveruje do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, touto úpravou ide len o úpravu výkonu tých rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o mal. detí. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rozvedení manželia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne v tomto smere súd.

54. Oproti stavu v čase poslednej úpravy výživného (október 2020) došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane mal. dieťaťa, ako aj na strane jeho rodičov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany otca dieťaťa. Matka sa s mal. dieťaťom, počas súdneho konania, presťahovali do zahraničia, matka sa zamestnala, dosahuje príjem, podstatne sa jej zvýšili náklady na chod domácností. Mal. C. zmenil školu, zvýšili sa náklady na jeho starostlivosť. Otec dieťaťa získal živnostenské oprávnenie a je schopný dosahovať príjem, na rozdiel od času poslednej úpravy výživného, kedy poberal len čiastočný invalidný dôchodok.

55. Súd má za to, že otec mal. dieťaťa je objektívne schopný dosahovať príjem dostatočný pre plnenie vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu v rozsahu 120,- eur mesačne, pretože disponuje takými schopnosťami a skúsenosťami, ktoré by mohol adekvátne zúročiť. Aktuálne jeho príjem pozostáva z čiastočného invalidného dôchodku cca 190 eur a príjmu zo živností za polovicu mesiaca cca 500 eur. Okrem toho vlastní motorové vozidlo, nehnuteľnosť (spoluvlastnícke podiely poľnohospodárskej pôdy). Výdavky či iné náklady nie je samo o sebe možné z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko výživné na maloleté dieťa má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov, a taktiež nie je možné pri určení výšky výživného zohľadňovať bežné náklady na domácnosť (ktoré sú na strane oboch rodičov). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Preukázanie výdavkov povinného rodiča môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby planil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Keďže plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

56. Takto stanovený rozsah vyživovacej povinnosti súd považuje za zodpovedajúci odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ako aj schopnostiam a možnostiam jeho otca.

57. Rodičia úpravu styku (osobného stretávania) otca s maloletým dieťaťom nežiadali s odôvodením, že po presťahovaní sa matky s dieťaťom do zahraničia by jeho realizácia bola nevykonateľná. Právny zástupca navrhovateľky v mene navrhovateľky pred súdom deklaroval, že v čase pobytu navrhovateľky so synom na území republiky umožní otcovi stretnúť sa so synom, v stretnutí im brániť nebude.

58. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať sa možno v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolať sa možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať sa možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolať sa proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelých vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.